

Can Massaguer - Pista de cal Garola -Casanova del Traginer -
Sot de la Comafosca - Pineda i runes de Comafosca - Torrent -
Obac dels Avellaners - Can Massaguer

Recorregut 4 km d'anada i tornada

Desnivell Pujada de 20 m

Durada 1 hora i 40 minuts sense comptar les aturades

Edat recomanada A partir de 7 anys

Destaquem Els canvis de vegetació i l'aprofitament del bosc

Recomanacions Porteu cantimplora, botes de muntanya i capelina. A l'estiu, cal incloure gorra i cremes de protecció solar.

itineraris de natura CAN MASSAGUER

1. Bosc de can Massaguer
2. Sot de la Comafosca
3. Vila d'Arbúcies
4. Font de la Pintoresca
5. Riera de Breda
6. Vila de Breda
7. Ermita de Sant Llop
8. Castell de Montsoriu
9. Riera d'Arbúcies
10. Gorg Negre de Gualba
11. Camí de les cascades
12. Fageda de Santa Fe

fixa't

Les plantes aromàtiques
La torre de l'homenatge
L'erola de la Casanova del Traginer
Els arbres caducifolis a l'obaga
El cant del pit-roig
Els rastres dels eriçons
Els salts dels insectes al teu pas
La frondositat dels falguerars
Els forats del picot
L'olor de la pinassa
Les flors de castanyer escampades arreu
Els caus als marges del camí

farrigola

En conveni amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient

Associació Catalana
Cases de Colònies

Fundació
Catalana
de l'Esplai

Dolors Almeda 1-3 local 8 08940 Cornellà de Llobregat
Tel.93 474 46 78 Fax 93 377 73 44
accc@esplai.org www.esplai.org

2

el sot de la Comafosca

CAN MASSAGUER

Els vessants orientals del Montseny estan tapissats per sureres en les cotes més baixes. No es tracta però, de l'únic arbre que podem observar-hi. Entre la collada de Llebrosa i el pla de Talavera, i sota el circ de turons que formen el turó de Palomeres, el turó de Castellet i el turó de Montsoriu, es troba el sot de la Comafosca en un estret fondal excavat pels torrents.

L'itinerari que us proposem s'endinsa en aquest fondal sense dificultat i amb un reduït guany d'alçada, ens redescobriex aquests vessants del Montseny entre alzines sureres i boscos de ribera. És un recorregut quasi circular per fer amb tranquil·litat, sense presses, i per despertar els nostres sentits a les mil cares del bosc.

Si bé algú va dir que un bosc és com el barret de copa d'un mag perquè mai saps què pot sortir-ne, al sot de la Comafosca aquesta expressió pren encara més sentit. A cada revolt s'amaga un canvi nou. Els camins passen per una munió de sistemes boscosos diferents i al llarg de l'excursió podem entretenir-nos a comptar els diferents tons del paisatge, a observar els contrastos entre obaga i solana o perdre la mirada en la frondositat dels falguerrars del torrent.

No us oblideu de les vistes del turó de Montsoriu i l'altiva torre de l'homenatge, l'olor de la pinassa, el tacte de l'escorça del plàtan o els sons dels insectes que us acompanyen al caminar. Una amanida sensorial com aquesta és un bon entrant per a un dinar suculent o bé un fantàstic digestiu de mitja tarda.

Can Massaguer (260 m)

Des de l'entrada principal i tot vorejant aquesta masia reconvertida en Escola de Natura, prenem la pista principal d'accés i sortim a la carretera del castell i de la urbanització Fogueres de Montsoriu. La indústria del suro va tenir i té molta força en aquestes contrades. Els suros (alzina surera) avui encara s'exploten per obtenir-ne l'escorça. Aquest aprofitament forestal porta a que el bosc s'aclareixi cada cert temps per facilitar l'accés dels peladors.

5 min. Carretera del castell (255 m)

Aquesta antiga carretera era anomenada antigament camí ral de Gaserans al castell de Montsoriu. Remunta tota la serra de Gaserans, cap a Repiaix fins a coll de n'Ori i després s'enfila fins al castell per les vessants S i W del turó de Montsoriu. Un cop trobem la carretera, pugem una mica i a la nostra esquerra trobem una cadena, on prenem una dreuera que baixa per una torrentera.

8 min. Pou de can Massaguer (230 m)

Per aquest corriol, entre arbustos mediterranis com l'arboç o el marfull, arribem a una petita construcció d'obra. Prenem la pista que baixa vorejant la caseta i sortim a la carretera. Caminem amb compte uns 200 metres en direcció a Breda (cap al sud). En trobar una pista ample que surt a la nostra dreta abandonem la carretera i ens endinsem en un petit alzinar. Poques passes més endavant, en una corba a l'esquerra, deixem aquesta pista fressada i entrem en un camí ombrívol.

15 min. Pista de cal Garola (220 m)

El camí passa per sota el mas de cal Garola que encara avui conserva certa activitat agrícola i ramadera. Seguim per aquest camí, ara ja amb el fondal del sot de la Comafosca a la nostra dreta. Podem observar els primers arbres de ribera i la bardissa que creix a recer de la humitat del torrent.

Seguim avançant, deixem un camí poc marcat a la dreta i davant nostre, si aixequem el cap i mirem en direcció al nord, podem veure el castell de Montsoriu del que destaca la torre de l'home-natge restaurada recentment.

Al llarg del camí podem anar trobant rastres de diferents mamífers com ara els excrements d'ericons que reconeixem per la seva forma quasi espiralada i per estar compostos, bàsicament, per restes d'insectes.

Ens enfilem un xic seguint la mateixa pista. Caminem sobre esquistos metamòrfics típics d'aquesta zona. El torrent és ara més profund i al vessant oposat al nostre, un pi pinyer de tronc robust destaca entre les suredes ennegrides per l'incendi del 1994. De mica en mica el bosc es va fent més i més dens i l'ambient es refresca. Els primers castanyers apareixen i, fins i tot, en el marge esquerre del camí podem descobrir una pomera silvestre.

30 min. Bifurcació (240 m)

Amb aquesta frescor que ens ha dut l'ombra arribem a una bifurcació. Comencem la volta al sot de la Comafosca. Agafem el camí de l'esquerra i baixem al torrent. Just en creuar el fons de la vall, tres representants del bosc de ribera sembla que ens donin la benvinguda. Al dalt del marge esquerre, un avellaner, a primer pla, un vern i darrera d'ell, un parell de salzes amb les fulles més estretes. El torrent roman sec la major part de l'any i només porta aigua un breu temps després de cada pluja.

Continuem la marxa enfilant-nos ara per un camí costerut, pedregós i erosionat. Al centre de la pista una gran roca de marbre blanc ens pot servir de referència per saber que estem en el bon camí.

Comencen a aparèixer alguns arbres ornamentals, símptoma inequívoc de la presència de l'home en aquestes contrades.

35 min. Casanova del Traginer (255 m)

Les mimoses que floreixen a finals de febrer o principis de març són a les portes de la Casanova del Traginer, una petita masia abandonada que compta amb una bonica erola de terra coberta per gramínies. Aquest camp de cultiu obert al mig del bosc ens permet tenir una visió clara de la vessant obaga, els primers contraforts del turó de Palomeres. El color verd més clar dels caducifolis (castanyers i roures sobretot) ens indica que aquest és el vessant menys exposat a les calors del sol.

Anem seguint camí pel costat de l'erola del mas. Sense guanyar aparentment alçada. Els insectes salten al nostre pas i podem escoltar tota una escolania d'ocells d'alzinar mentre gaudim del paisatge del sot.

Entrem de nou en un bosquet. A la dreta, alzines sureres i a l'esquerra, el torrent i el bosc de ribera on destaca la silueta d'un arbre mort i un conjunt de figueres de gran grandària.

40 min. Sot de la Comafosca (260 m)

Arribem a una petita esplanada sota grans plataners. A banda i banda del camí hi podem veure dos cartells clavats en unes grans alzines sureres que indiquen que ens trobem dins un vedat on la caça és controlada. A la nostra esquerra veiem la confluència entre dos torrents. Ja som al sot de la Comafosca. En aquest indret ombrívol conflueixen els torrents que descendeixen des del collet de Palomeres (per l'esquerra) i des del coll de Castellar (per la dreta). Seguim la pista que ens ha dut fins aquí una mica més. Uns passos més endavant arribem a una zona atapeïda de falgueres comunes de grans dimensions. La pista canvia de direcció i creua el torrent que baixa del coll de Castellar. Els plàtans del torrent, plantats expressament per obtenir-ne la fusta conviden a aturar-se i prendre aire un moment per superar amb garanties el seu pendent que encara ens queda per pujar.

50 min. Pineda i runes de la Comafosca (280 m)

Ens enfilem per les primeres costes de la pista que ens porta al cim del turó de Castellet. A la nostra esquerra ara queda un grup de castanyers on es poden apreciar els forats deixats per algun dels picots verds que podem observar en aquesta zona. Aquest ocell de tons verdosos i corona vermella no té el costum de tamborinar (repicar la fusta) com els seus parents propers sinó que pica sense ritme en busca de larves de les que alimentar-se o bé per construir el seu refugi.

La pujada acaba de seguida en obrir-se davant nostre un petit pla ple de mimoses. Entre aquestes plantes ornamentals podem veure les runes de Comafosca tapades per la bardissa. Estem

envoltats de pins pinastres o pinassa, un arbre de creixement molt vertical i pinyes grosses i allargades que és plantat per aprofitar-ne la fusta.

Just tornar a reprendre l'ascensió, la pista es bifurca de nou. Deixem el camí que s'enfila pendent amunt i prenem el que baixa a mà esquerra entre pinasses i avets de Douglas, un altre arbre plantat per la seva fusta que reconeixem per les pinyes penjants i per la olor de llimona que fan les seves fulles quan les freguem suauement entre els dits.

55 min. Torrent (270 m)

La pista de baixada mor al torrent que davalla del collet de Palomeres. Per poder continuar cal que travessem el fil d'aigua del fons del torrent i ens situem a l'altre cantó. Tot i que sembla que no hi ha sortida, un corriol ens permetrà baixar altre cop cap a l'inici de l'itinerari.

Descendim per un camí estret i força tapat. Avançar pot resultar-nos un xic difícil, però val la pena fixar-se en els fruits de les bardisses com ara les mores o bé aturar-se a olorar les flors liles del poniol que omplen l'ambient d'un suau aroma mentolat. El corriol segueix paral·lel al torrent del sot fins que se n'aparta una mica a l'alçada d'una plantació amb pins joves.

1 h. Grans suros (265 m)

A la nostra dreta hi veiem unes grans alzines sureres. L'escorça d'aquests arbres acabarà convertida en taps o altres productes un cop pelada i manufacturada adequadament. Uns metres més endavant el corriol mor en un camí que puja al collet de Palomeres. Baixem per aquest camí.

1h 5 min. Obac dels Avellaners (250 m)

El descens és força ràpid i ara ens trobem a la vessant obaga. La vegetació és diametralment oposada a la que hem trobat en pujar fins al sot. Ara avancem entre avellaners, roures i castanyers que creen un efecte de cúpula sobre el camí. Una llum verda ho envaeix tot. La molsa, els caus de petits rosegadors als marges,... la quantitat de detalls a descobrir és enorme. Amb aquesta sensació i de nou amb el torrent a tocar a la nostra esquerra, seguim fent camí. Falta només una lleu pujada final i ja hauré completat la volta.

1h 10 min. Bifurcació (240 m)

Tornem a ser a la bifurcació que hem agafat d'anada. El camí que ens queda a ma esquerra és el que ens ha dut fins a la Casanova del Traginer. Ja hem completat la volta al sot de la Comafosca i només ens cal seguir tot recte amb el torrent a la nostre esquerra per desfer el camí fins a can Massaguer.

1h 40 min. Can Massaguer (260 m)

Arribada a l'Escola de Natura.